

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Avdelning 5

DOM
2024-12-13
Meddelad i Stockholm

Mål nr
22787-24

SÖKANDE
Konkurrensverket

MOTPART
Inspektionen för vård och omsorg

SAKEN
Upphandlingsskadeavgift

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten bifaller Konkurrensverkets ansökan om upphandlings-
skadeavgift och beslutar att Inspektionen för vård och omsorg ska betala
1 100 000 kronor i upphandlingskadeavgift.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Besöksadress
Tegeluddsvägen 1
Telefon
08-561 680 00

Öppettider
måndag–fredag
08:00–16:00

Postadress
115 76 Stockholm

E-post
avd5.fst@dom.se

Webbplats
www.domstol.se/forvaltningsratten-i-
stockholm/

YRKANDEN M.M.

Konkurrensverket ansöker om upphandlingsskadeavgift och yrkar att förvaltningsrätten, med stöd av 21 kap. 1 § 3 lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, i lydelsen innan den 1 januari 2024 (LOU), beslutar att Inspektionen för vård och omsorg (IVO) ska betala 1 100 000 kronor i upphandlingsskadeavgift.

Till stöd för sin ansökan anför Konkurrensverket bl.a. följande. IVO har den 28 november 2023 ingått avtal om verksamhetssystem med tillhörande tjänster med Tietoevry AB utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1 § LOU. Upphandlingens värde översteg det aktuella tröskelvärdet och undantaget avseende ensamrätt var inte tillämpligt. Det saknades därför förutsättningar för att ingå avtalet utan annonsering. IVO har därmed gjort en otillåten direktupphandling av avtalet. Vid en sammantagen bedömning, där upphandlingens värde och alla övriga omständigheter beaktas, är en avgift på 1 100 000 kronor en effektiv, avskräckande och proportionerlig sanktion för överträdelsen.

IVO medger yrkad upphandlingsskadeavgift och vitsordar de sakförhållanden Konkurrensverket har redovisat.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Om en upphandlande myndighet har haft en skyldighet att konkurrensutsätta en upphandling enligt 10 kap. 1, 2 eller 3 §§ LOU och ändå slutit avtal med en leverantör utan sådan föregående annonsering får en allmän förvaltningsdomstol – efter ansökan från Konkurrensverket – besluta att myndigheten ska betala en upphandlingsskadeavgift. Denna avgift ska uppgå till lägst tio tusen kronor och högst tio miljoner kronor. Avgiften får inte överstiga tio procent av upphandlingens värde enligt 5 kap. LOU. Vid fastställande av upphandlingsskadeavgiftens storlek ska särskild hänsyn tas till hur allvarlig

överträdelsen är. I ringa fall ska någon avgift inte beslutas. Avgiften får efterges om det finns synnerliga skäl. Om ingen leverantör har ansökt om överprövning av avtalets giltighet inom de tidsfrister som anges i 20 kap. 17 §, ska ansökan ha kommit in till förvaltningsrätten inom ett år från det att avtalet slöts (se 21 kap. 1 § 3, samt 4 §, 5 § och 7 § andra stycket LOU).

Konkurrensverket har den 26 november 2024 ansökt om att IVO ska förpliktigas att betala en upphandlingsskadeavgift på grund av att bolaget den 28 november 2023 har slutit avtal med en leverantör utan föregående annonsering enligt 10 kap. 1 § LOU.

IVO medger Konkurrensverkets yrkande. Förvaltningsrätten finner inte skäl att göra någon annan bedömning i målet än den som Konkurrensverket har gjort om att IVO har åsidosatt 10 kap. 1 § LOU genom att ingå det aktuella avtalet utan föregående annonsering. IVO har inte heller i förvaltningsrätten gjort gällande att upphandlingen är undantagen från krav på annonsering. Det finns därmed grund för att besluta om upphandlingsskadeavgift. Några synnerliga skäl för att efterge avgiften har inte gjorts gällande och har inte heller i övrigt kommit fram. När det gäller avgiftens storlek anser förvaltningsrätten att det av Konkurrensverket yrkade beloppet framstår som väl avvägt i förhållande till den aktuella överträdelsen och vad som i övrigt kommit fram i målet. Konkurrensverkets ansökan ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Johanna Djukanovic

Förvaltningsrättsfiskal

Specialistföredragande Johanna Broo har varit föredragande.